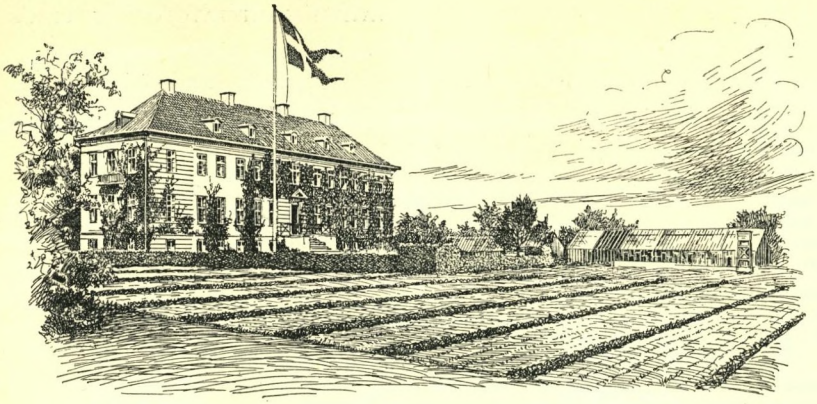

STATENS PLANTEPATOLOGISKE FORSØG

Månedsoversigt over plantesygdomme

357. — Oktober 1956

Der blev for oktober måned modtaget indberetninger fra 60 medarbejdere; endvidere blev der i månedens løb besvaret 206 forespørgsler.

Sygdomme på landbrugsplanter.

Korn og græsser.

Spiringsfusariose i vintersæden har været uden betydning.

Bælgplanter.

Kløverens knoldbægersvamp *(Sclerotinia trifoliorum)* rapporteres kun med få angreb fra Stevns, hvor udlægsmarkerne har en kraftig pels af kløver (Aage Madsen).

Kransskimmel *(Verticillium albo-atrum)* i lucerne omtales som noget udbredt af de to indberettere fra Karise (P. Asmussen og Ernst R. Nielsen).

Lucernens skivesvamp *(Pseudopeziza medicaginis)* synes at have optrådt med stærke angreb mange steder i landet, bl. a. på Viborgegnen (O. Th. Nielsen), Stevns (Aage Madsen og Ernst R. Nielsen) og Møn (Sv. Å. Pedersen).

Bederoer.

Hjerte- og tørforrådnelse (bormangel) har alt i alt været af omtrent sædvanligt omfang. 26 af 44 modtagne indberetninger omtaler almindeligt udbredte angreb (18 svage, 8 stærke) og 15 sjældne angreb (4 svage, 11 stærke). Bor-kalksalpeter synes at have været anvendt i ret stor udstrækning og har utvivlsomt været med til at begrænse skaderne meget, omend den ikke har formået at holde angrebene tilbage i de mere udprægede tilfælde af bormangel. I øvrigt gives der udtryk for, at boraks, givet i mængder på 10—20 kg pr. ha, helt har kunnet holde angrebet nede. Fra Viborg skrives: „Det fugtige vejr i eftersommeren har bevirket, at sildige tilskud af boraks har givet god virkning, og en del marker er derved reddet fra hel misvækst" (O. Th. Nielsen) og fra Grindsted: „Tørforrådnelsen lurer de fleste steder; kun den udbredte brug af bor-kalksalpeter har reddet os fra at få et meget generende angreb. Man kan gå ind i enhver bederoemark og finde angrebne planter spredt over hele arealet. Forsøg med udsprøjtning af bor i september i stærkt angrebne marker har givet negativt resultat såvel i 1955 som 1956. Man er således ikke i stand til at helbrede, man skal forebygge tørforrådnelsen" (J. J. Jakobsen).

Virus-gulsot *(Beta virus 4)*. Sygdommen har kun bredt sig lidt i den forløbne måned, og det billede, der blev givet af dens udbredelse i sidste månedsoversigt, gælder stadig. Angrebene er godartede, og i mange egne finder man dem stadig kun i skarpt afgrænsede pletter i markerne. Om angrebet i stiklingroerne skriver Aage Madsen, St. Heddinge, at det ikke er så udbredt som i 1. års roerne.

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

Om den rødfarvning af kålroebladene, som blev omtalt i sidste månedsoversigt, skriver P. Pedersen, Hadsund: „Rødfarvning af bladene på kålroer er almindelig. Synes på ingen måde at være mest udbredt, hvor der er gødet svagt. Findes meget ofte på jord i god kultur, hvor der er gødet omtrent således: normal mængde staldgødning + 2—300 kg superfosfat + 2—300 kg kali + 400 kg salpeter pr. ha".

Marmorering (bormangel). Man har endnu ikke noget overblik over, hvor udbredt marmoreringen er, da kålroerne endnu langt fra er taget op alle steder, men efter de foreliggende indberetninger at dømme, er den øjensynlig lige så udbredt som bormangelen i bederoerne. Brønderslev: „Slemt, men har med sikkerhed konstateret, at salpeter med bor (400 kg pr. ha) holdt angrebet fuldkommen tilbage" (Harald Olesen); Statens forsøgsstation, Tylstrup: „Det er mit indtryk, at angrebet er værre end fore-

gående år. Uden boraks ca. 70 % med stærk marmorering i et forsøg. Det ser ud til, at 15 kg boraks tilført om foråret giver roer uden marmorering" (Aage Bach); Viborg: „Desværre, kan det måske siges, ses bormangel i kålroemarkerne ikke som i bederoerne. I alt for mange tilfælde er man ikke klar over tilstedeværelsen af bormangel i kålroerne. Angrebets omfang er dog ikke så omfattende som tidligere år" (O. Th. Nielsen); Grindsted: „Hvorvidt bormangelen strækker sig i kålroemarkerne er vanskeligt at afgøre, men der findes en del marker med såvel bederoer som kålroer i samme mark. Hvor der er fundet bormangel i bederoerne, er der også fundet angreb i kålroerne, og skal man bedømme angrebet efter syn alene, har det altid været værst i kålroerne. Det er et spørgsmål, om borforsøgene ikke skal lægges i kålroerne i stedet for i bederoerne, så landmændene kan få at se, hvad der sker" (J. J. Jakobsen); Stevns: „Flere marker ret stærkt angrebet, selv hvor reaktionstallet ikke er højt" (Aage Madsen).

Kålroe-mosaiksyge *(Brassica virus 1)* nævnes fra enkelte steder i landet (O. Th. Nielsen, Viborg, N. M. Nielsen, Ubby, og P. Asmussen, Karise), men har ikke haft nogen betydning her. „I et stammeforsøg (kålroer) var der stor forskel på angrebsstyrken mellem de enkelte stammer. Et par stammer var angrebet med over 50 pct., medens andre næsten ikke var angrebet" (S. P. Lyngby, Statens forsøgsstation, Virumgård).

Kålbrok *(Plasmodiophora brassicae).* Der er modtaget 38 indberetninger herom. I 14 omtales almindelige angreb (10 svage, 4 stærke) og i 16 sjældne angreb (7 svage, 9 stærke). Som helhed taget har angrebet ikke været af det omfang, som det havde sidste år. Brønderslev: „Den findes i varierende styrke i næsten enhver kålroemark" (Harald Olesen); Ålborg: „Angrebet har betydelig mindre omfang i år end sidste år og findes nærmest kun på kalktrangspletter. Mon ikke udryddelsen af „agerkål" er medvirkende til kålbroksvampens tilbagegang?" (J. Chr. Andersen-Lyngvad); Østhimmerland: „Kålbroksvampen ses faktisk overalt, efter at man i en del år har regnet med, at den var uden betydning, blot kalkning og almindelig hygiejne var i orden" (P. Pedersen); Viborg: „Vækststandsning synes at fremme angreb af kålbroksvamp. De sidste par somre har tørken fremkaldt angreb på de tørre pletter i markerne på egne, hvor man ikke i flere år har set kålbroksvamp" (O. Th. Nielsen); Ikast: „Mere fremtrædende i år end i mange foregående år" (Johs. Nielsen); Bornholm: „Har været en del udbredt, men kun med svage angreb i modsætning til sidste år, hvor angrebene var stærke" (A. Juel-Nielsen).

Kartofler.

Indvendige rustpletter i kartoffelknoldene er blot nævnt i indberetninger fra Ålborg (J. Chr. Andersen-Lyngvad) og Ikast (Johs. Nielsen). Førstnævnte skriver: „På tørre jorder har der som sædvanlig været en del rustpletter i Alpha, men læggematerialets oprindelse er sikkert uden betydning".

Kartoffelbrok *(Synchytrium endobioticum).* Statens Plantetilsyn meddeler, at nye angreb af denne svamp i år indtil udgangen af oktober blev konstateret i følgende to sogne: V. Hornum (Ålborg Amt) og Bylderup (Tønder Amt).

Kartoffelskimmel *(Phytophthora infestans).* Tørforrådnelse på knoldene af de sildige sorter bedømmes gennemgående som ret moderat af de fleste indberettere. Nibe: „Varierende efter optagelsesmåde og -tidspunkt. Hvor toppen er knust, og optagning sket tidligt og i tørt vejr, er kartoflerne ualmindelig sunde" (G. Heltoft); Viborg: „Det fugtige vejr i oktober har fremkaldt en del kartoffelskimmel på knoldene af de sildige sorter" (O. Th. Nielsen); Herning: „Det har vist sig, at skimmelen er noget mere udbredt på knoldene, end man havde regnet med" (Niels Jørgen Nielsen); Brande: „Ikke ret meget hidtil og næppe særlig udbredt, da de sildige sorter gennemgående nåede at blive godt modne før optagning" (P. Trosborg); Grindsted: „Ligesom for tidlige sorter er angrebet af skimmel meget forskelligt fra mark til mark. Det almindelige indtryk er, at gennemgående er tørforrådnelsen i de sildige sorter mindre end i de tidlige, således at forstå, at der findes færre genneminficerede knolde. De for opbevaringen mindre væsentlige angreb i revner og sår samt stød kan først konstateres ved en opsortering" (J. J. Jakobsen); Bornholm: „Det drejede sig tilsyneladende kun om svage angreb på toppen, men ved optagningen var der alligevel en del skimmelpletter på knoldene" (A. Juel-Nielsen).

Kartoffelskurv *(Actinomyces scabies)* i de sildige sorter har ikke gjort sig særlig bemærket, og angrebene må nærmest karakteriseres som værende af normalt omfang.

Vådforrådnelse (bakteriose) i kulerne har hidtil været af ringe betydning.

Ole Wagn.

Sygdomme på havebrugsplanter.

Frugttræer og frugtbuske.

Æbleskurv *(Fusicladium dendriticum)* er kun bemærket som sjældnere tilfælde.

Grenskurv synes at være af underordnet betydning bortset fra enkelte lokaliteter (indelukkede haver).

Pæreskurv *(Fusicladium pirinum)*. Så godt som alle indberettere betegner angrebene som svage og hovedsagelig spredt forekommende.

Gloeosporium spp. er ikke særlig tidligt på færde i år, og der foreligger kun meddelelse om ganske enkelte svage angreb. Fra Jungshoved skrives således: „Har aldrig set så lidt" (Aton Th. Andersen).

Priksyge i æble får fra alle lokaliteter samme bedømmelse, der udtrykkes i følgende fra Nordsjælland: „Kan undtagelsesvis findes i enkelte plantager" (Hans Chr. Madsen).

Glasæbler er i realiteten overhovedet ikke konstateret.

Valnød-bladpletsyge *(Marssonina juglandis)* har i nogen grad forårsaget brune, kantede pletter på bladene; angreb på den grønne frugtskal har i ikke så få tilfælde været af væsentlig betydning og har således medvirket til at forringe valnøddehøsten.

Bløde valnøddeskaller har været særdeles almindelige i år og har forårsaget, at store partier valnødder har været helt kassable. Det er særlig spidsen af frugten, der er mangelfuldt udviklet. Vejrforholdene i år har åbenbart været meget ugunstige for valnøddetræer. I enkelte tilfælde er skaden blevet forværret ved angreb på den grønne skal af bladpletsyge.

Køkkenurter.

Kartoffelskimmel *(Phytophthora infestans)* på tomatfrugter har været overordentlig ødelæggende, og der er i denne måned kun plukket et meget begrænset antal sunde tomater på friland.

Bormangel i selleri synes gennemgående at være uden betydning. Fra Hornum forsøgsstation skrives, at sellerierne er særdeles veludviklede og helt fri for misfarvninger (I. Groven). Fra Hjørring Amt meddeles dog om en stor sellerimark, hvor hovedpartene af knoldene havde hjerteforrådnelse (Frode Olesen).

Gråskimmel *(Botrytis allii)* på skalotter og kepaløg er udbredt i ret svær grad mange steder i landet. Den 20. oktober udsendte vi gennem Ritzau's Bureau en opfordring til avlerne om at få den kunstige tørring udført så grundigt som muligt for at hindre gråskimmelen i at brede sig på lageret.

Prydplanter.

Rosen-stråleplet *(Diplocarpon rosae)* har på ikke så få lokaliteter været ret alvorlig på haveroserne, og mange indberettere nævner, at flere sorter allerede fra månedens begyndelse var bladløse. Fra planteskoler skrives følgende: „Ved optagningen af roserne i marken synes angrebet ikke at være slemt. Effektiv sprøjtning med kobber fra tidlig sommer beviser stadig sprøjtningens nødvendighed" (Jørgen Mosegaard).

Georgine-mosaik *(Dahlia virus 1)* har på enkelte steder været alvorlig. Enkelte indberettere nævner, at nyindkøbte knolde desværre ikke så sjældent viser sig at være virussmittet. Om det plantemateriale, som haveejere opbevarer fra år til år, skrives følgende fra Holbæk Amt: „„Heldigvis" bliver angrebne planter så svage, at folk kasserer dem — formentlig uden at kende grunden" (Henrik Nielsen).

Mogens H. Dahl.

Skadedyr på landbrugsplanter.

Bælgplanter.

Stængelål (*Ditylenchus dipsaci*). Ved en systematisk undersøgelse af 40 lucernemarker på 25 ejendomme på Bornholm blev der fundet angreb i 6 marker på 6 ejendomme (A. Juel-Nielsen). Fra Karise skrives, at der er set ål i lucernen et par steder (Ernst R. Nielsen).

Bederoer.

Oldenborrer (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Knoporme (*Agrotis spp.*). Se diverse skadedyr.

Uglelarver (*Mamestra spp.*). Fra Vardeegnen meddeles: „I månedens første halvdel sås ret kraftige angreb af uglelarver i mange bederoemarker. Flere steder blev bladene ret kraftigt begnavet og topværdien forringet en del i de ellers så pæne marker" (Keld Clausen).

Bedefluelarver (*Pegomyia hyoscyami*). Der er indløbet 3 beretninger om angreb i oktober. Fra Ladelund skrives: „I mange bederoemarker er toppen temmelig medtaget — store visne partier i bladene" (Kr. Nielsen). Statens forsøgsstation, Virumgård: „I midten af måneden har der været et lille angreb af bedefluer på bederoerne. Omkring den 20. fandtes der fuldt udviklede larver i bladene" (S. P. Lyngby). Karise: „Bedefluelarver har til stadighed mineret og forringet bederoetoppen — også i oktober. Man må meget ønske, at det vil vare længe, inden man igen ser noget videre til dette skadedyr" (Ernst R. Nielsen). Også andre steder i Sydsjælland samt på Sydlolland og Sydfalster er der forekommet angreb, der har medført en ret betydelig udbytteforringelse og tillige en dårlig kvalitet af toppen.

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

Knoporme (*Agrotis segetum*). Se diverse skadedyr.

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Flertallet af indberetninger melder, at angrebenes skadevirkning er ringe, og at halsråd optræder i meget beskedent omfang. Fra Brønderslev meddeles: „Vi har mange flertoppede roer efter forsommerangrebet — men det er tilsyneladende stoppet herved. Roer med halsråd er meget sjældne" (Harald Olesen). Statens forsøgsstation ved Tylstrup: „Det blev ikke så slemt med krusesygen, som det så ud til i juli måned. Der er næsten ingen roer med halsråd" (Aage Bach). Nibe: „Angrebene synes i år at være af mindre omfang end i 1954 og 1955, idet der er mindre halsråd og helt rådne roer som eftervirkning af krusesygen" (G. Heltoft). Ålborg: „Det sidste angreb af krusesyge har ikke i år i modsætning til tidligere år givet anledning til halsråd af noget nævneværdigt omfang. Kun på lavere arealer ses en del planter med halsforråd-

nelse, antagelig fordi toppen var meget kraftigere" (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Mange kålroetoppe med krusning i bladene og en del tilfælde af begyndende halsråd" (Kr. G. Mølle). Brande: „Ikke nævneværdige angreb bemærket" (P. Trosborg). Statens forsøgsstation, Virumgård: „Krusesyge, der tidligt på sommeren var ret udbredt, fandtes næsten ikke ved optagningen af kålroer" (S. P. Lyngby). Vestsjælland: „Krusesygen satte ret kraftigt ind først i juli, hvor der var læ. Siden den tid har man næsten ikke mærket noget til den" (Stanley Jørgensen).

Den store kålflue *(Corthophila floralis)*. Skaden på kålroerne har, bortset fra lokale undtagelser, været ringe i år. 7 beretninger fra Jylland melder om svage eller betydningsløse angreb. Stærke angreb omtales kun i 4 rapporter. I to af disse skrives også om stærke angreb på fodermarvkål, og en beretning melder om stærke angreb på såvel kålroer som grønkål. I Frederiksborg Amt var der som sædvanlig stærkt angreb på peberrod. Fra Brønderslev meddeles: „Man kan finde den i alle marker; men jeg kender ingen ondartede angreb i år" (Harald Olesen). Statens forsøgsstation ved Tylstrup: „Meget stærke angreb i en enkelt mark med kålroer og helt ødelæggende angreb i grønkål i haver" (Aage Bach). Statens moseforsøg, Tylstrup: „Fodermarvkålen var som tidligere meddelt stærkt angrebet af larver af den store kålflue, men også kålroerne viste sig, som mistænkt, at være stærkt angrebet, idet over 90 pct. af roerne var mere eller mindre mineret. Udbyttet var dog, i modsætning til fodermarvkålen, upåklageligt, men det vil gå stærkt ud over holdbarheden" (Karl Edv. Pedersen). Nibe: „Kålroerne er enkelte steder stærkt angrebne af den store kålflues larve, så væksten er standset, og udbyttet af roemarkerne er dårligt både kvantitativt og kvalitativt. Svage angreb er ret almindelige, men bemærkes først ved optagningen" (G. Heltoft). Viborg: „På de lettere hedejorde findes svage angreb af kålfluelarver, men ikke ødelæggende" (O. Th. Nielsen). Ålborg: „Har været en del ondartede tilfælde, særlig på de løse sandjorder. Således var et forsøg med fodermarvkål i Hou tildels ødelagt af kålfluelarver" (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Ikast: „Mod sædvane har vi ikke haft noget angreb på kålroerne i efteråret" (Johs. Nielsen). Herningegnen: „Visse steder er der svage angreb af den store kålflues larve, men det synes dog ikke at være af et omfang, der får nævneværdig økonomisk betydning" (Niels Jørgen Nielsen). Grindsted: „Angrebet af kålfluen på disse egne synes at være meget moderat. Angrebet synes ikke at være væsentligt større, end det altid har været. Der har altid været kålroer, der var ødelagt af „orm", men før de store angreb satte ind, har man blot ikke hæftet sig videre ved foreteelsen. Uden for de sidste års angrebsområder synes angrebet at være værre end tidligere, hvilket følger tidligere års erfaring, at angrebet kommer 3 år i træk og breder sig ud fra det oprindelige angrebspunkt som ringe i vandet" (J. J. Jakobsen). Brande-Thyregod: „Angreb af betydning endnu ikke bemærket" (P. Trosborg).

Kartofler.

Oldenborrer (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Knoporme (*Agrotis segetum*). Se diverse skadedyr.

Skadedyr på havebrugsplanter.

Frugttræer og frugtbuske.

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). Fra Frederiksborg Amt skrives: „Nu, da sorteringen begynder, forbavses jeg over, at skaden på Gråsten er så stor, større end sædvanlig" (C. T. L. Worm).

Frugttræbladhvepsen (*Eriocampoides limacina*). Fra Jungshoved meldes om middelstærke angreb på unge træer (Aton Th. Andersen).

Æblevikleren (*Carpocapsa pomonella*). Kun 2 beretninger omtaler stærke angreb, 3 rapporter karakteriserer angrebene som middelstærke. I de øvrige 10 skrives, at angreb ikke er set eller har været meget svage.

Knopviklerlarver (*Tortricidae*). Overfladegnav på æblerne har gennemgående været uden større betydning i år.

Frugttræspindemiden (*Metatetranychus ulmi*). Rødt spind fik ingen nævneværdig betydning i oktober måned. Stærke angreb omtales kun i een beretning.

Køkkenurter.

Oldenborrer (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Knoporme (*Agrotis segetum*). Se diverse skadedyr.

Gulerodsfluen (*Psila rosae*). 6 indberetninger melder, at angreb ikke er set eller har været svage. Middelstærke angreb omtales i 4, stærke i 3 beretninger. Fra Himmerland: „Hvor bekæmpelse er gennemført, findes meget svage eller intet angreb. Hvor intet er foretaget, findes angrebet mange steder ret alvorligt" (Chr. Oksen). Statens forsøgsstation, Hornum: „Usædvanlig svage angreb i efteråret i modsætning til de stærke angreb af 1. generation". Esbjerg-Varde: „Ved optagningen ses en hel del sildige angreb i småhaver" (Martin Sørensen). Frejlev: „Dejlig fri i år, selv om vi næsten intet har gjort imod den" (A. Diemer). Frederiksborg Amt: „Der er småhaver, hvor angrebet er alvorligt. I min egen have er angrebet som sædvanligt slemt i de par meter, hvor jeg ikke vander med paration ca. 1. august. De øvrige er fri" (C. T. L. Worm).

Diverse skadedyr.

Oldenborrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). 8 beretninger melder, at angreb ikke er set, medens 3 rapporter omtaler alvorlig skade. Fra Gram meddeles: „Flere steder ødelæggende angreb" (A. Mortensen). Ladelund: „Såvel roemarker som græsmarker i området nord for Kongeåen er stærkt raserede af oldenborrelarver. På enkelte ejendomme er roerne totalt ødelagt" (Kr. Nielsen). Frederiksborg Amt: „Der har ret lokalt været meget stærke angreb i jordbærstykker først i måneden. Det gælder særlig øst og sydøst for Hillerød" (C. T. L. Worm).

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). Fra Hads Herred skrives om enkelte ret kraftige angreb i rug og hvede (Arne Hansen). Fra Brande meldes, at angreb på kartoffelknolde er særdeles hyppige (P. Trosborg). Også på Bornholm er der set angreb på kartofler (A. Juel-Nielsen).

Knoporme (*Agrotis segetum*). 10 indberetninger omtaler svage og et tilsvarende antal melder om middelstærke til stærke angreb på kartofler, roer m. m. Ofte synes det dog at dreje sig om beskadigelser, der er anrettet på et betydeligt tidligere tidspunkt. Fra Nibe skrives: „Spredte skader (gnav) bemærkes i de optagne bederoer, men ellers uden betydning" (G. Heltoft). Viborg: „Der findes stadig knoporme i de fleste bederoemarker" (O. Th. Nielsen). Statens forsøgsstation, Hornum: „De kraftige angreb fra eftersommeren er aftaget, men skaderne på jordbær m. m. er stadig alvorlige". Hads Herred: „Hyppige og kraftige angreb i såvel kålroe- som bederoemarker" (Arne Hansen). Grindsted: „Ved optælling af roer og ved optagning af forsøg finder vi en del store spring, d. v. s. at der mangler 3—5—7 planter på stribe, og da der samtidig findes spor af tidlige angreb af knoporme, ligger det nær at antage, at knopormene på et tidligt tidspunkt har tyndet bestanden ret alvorligt. Angrebene findes stadigvæk, men nu kan knopormene selvfølgelig ikke skade roerne meget" (J. J. Jakobsen). Frederiksborg Amt: „De skader, der ses, er vist fra forrige måned" (C. T. L. Worm). Kalundborgegnen: „Der er mange knopormegnav i roerne i år" (N. M. Nielsen). Bornholm: „Har i år været mere udbredt i kartofler end sædvanligt" (A. Juel-Nielsen).

Prosper Bovien.

BORAKSTABLETTER HAR VÆRET EN UHELDIG MEDICIN MOD STJERNEREVNER PÅ ÆBLER

Stjernerevner, eller som det også kaldtes „smårevner" på æble er et fænomen, som i hvert tilfælde har været kendt her i landet siden 1942, thi da er der taget et farvefotografi af revnerne. Man har oprindelig regnet med, at der dels kunne være chance for, at de skyldtes en ernæringssygdom, dels et virus eller andet.

Det er nu bevist, at sygdommen følger med podekvistene (H. Rønde Kristensen: „Smårevner (stjernerevner) hos æble". Oversigt over Plantesygdomme, oktober 1955), men endnu er årsagen ikke konstateret.

Der har imidlertid også været forsøg med at undersøge, om revnerne skyldes bormangel, idet de havde megen lighed med en fra U.S.A. beskreven sygdom, som blev tilskrevet bormangel.

I en frugtplantage i Nordsjælland er der i 1953—55 på Pederstrup med stjernerevner udført sprøjtningsforsøg med ¼ og ½ pct. boraks, nedgravet boraks rundt om træerne med en radius på 4 m svarende til 50 og 150 kg pr. ha, samt foretaget tabletinjektioner med boraks. Ingen af behandlingerne har haft nogen indflydelse på stjernerevner. Sprøjtningerne og nedgravning af boraks har ikke skadet, det har derimod i nogen grad tabletinjektionerne.

Tabletinjektionerne blev foretaget i marts 1953 for om muligt at få en hurtig virkning af boraks. Hver borakstablet indeholdt 10 centigram boraks.

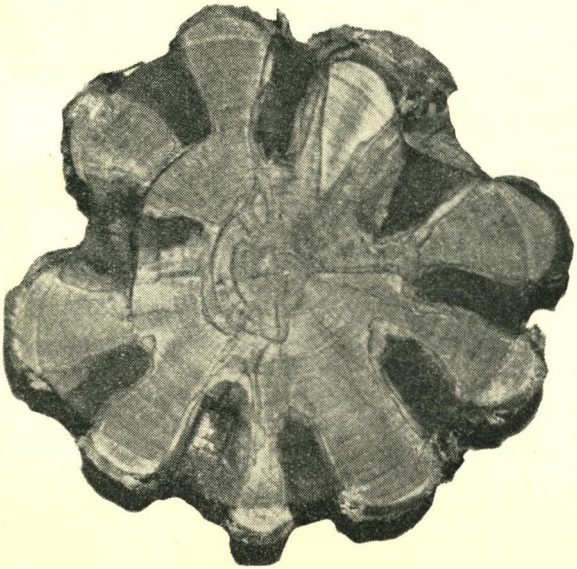

Stykke af æblestamme, hvor der 2½ år tidligere er fortaget injektion med borakstabletter.

Der blev givet normalt, 1½ gang og dobbelt antal tabletter. Normal dosis vil sige, f. eks. 1 tablet til et træ med en stammeomkreds på 15 cm og 25 fordelt i 10 huller ved en stammeomkreds på 70 cm. Tabletterne blev ved hjælp af det dertil indrettede apparat stødt ind i hullerne i stamme eller tykke grene, således at berøring af kambiet med tabletterne så vidt muligt blev undgået. Hullerne blev lukket med en korkprop og såret smurt med Kankerdood.

I september 1953 så hullerne pæne ud, men i april 1954 viste det sig, at der var død bark 5 cm eller mere over og under de allerfleste sår på træerne.

I vinteren 1955—56 ryddede ejeren træerne og skar dem op til brænde; han bemærkede da en misfarvning langt inde i veddet, således som det ses på billedet.

Det vides ikke, fra hvilket træ dette stykke er taget, men det maner dog til stor forsigtighed med tabletinjektioner med boraks. Det må bemærkes, at hverken i 1954 eller 1955 er der set nogen anden skade på træerne end sårene, væksten var ikke ringere, end før tabletinjektionerne blev foretaget.

Anna Weber.

STIKORDSREGISTER

for månedsoversigter over plantesygdomme nr. 351—357

1956.

Side

Abraxas grossulariata 30
Acalla comariana 62
Actinomyces scabies 124, 146
Afsvampning af korn 97
Agriotes spp. 7, 32, 64, 94, 115, 137, 152
Agrotis segetum 95, 115, 152
Agrotis spp. 67, 137
Agurkesyge 76, 116
„Agurk-kræft", se agurkesyge
Agurk-mosaikvirus, stedmoder ... 20
Aksuglen 128
Alternaria solani 74
Ametastegia glabrata 133
Anthonomus rubi 62
Apamea testacea 7
Aphelenchoides fragariae, jordbær 139
Aphelenchoides fragariae, pæon .. 68
Aphelenchoides ritzema-bosi, jordbær 139
Aphelenchoides spp., jordbær 30
Aphididae, frugtbuske 59
Aphidiae, frugttræer 9, 29, 59, 90, 91, 112
Aphis fabae 50, 82, 105
Aphis granaria 79
Apion spp. 129
Argyresthia conjugella 113, 134
Ardis bipunctata 63
Ascochyta citrullina (= *Mycosphaerella citrullina*) 76, 116
Ascochyta imperfecta 120
Athalia spinarum 84, 107, 131
Atomaria linearis 24
Augustasyge 20

Bakteriose, kartoffel 124, 146
Bedefluen 25, 51, 83, 106, 130, 149

Side

Bedelus 50, 82, 105
Bedemosaik 41, 72
Bedeskimmel 5, 17, 41, 72
Bedeuglen 130
Beta virus 2 ..... 41, 72
Beta virus 4 ..... 16, 41, 72, 100, 121, 144
Bladlus, frugtbuske 59
Bladlus, frugttræer 9, 29, 59, 90, 91, 112
Bladlus, gulerod 135
Bladpletter, æble 44
Bladrandbiller 23, 129
Bladrullesyge 43, 73
Bladtæger, bederoe 49, 82, 105
Bladtæger, kartoffel 90
Blaniulus sp. 28
Blennocampa geniculata 62
Blitophaga opaca 23, 50
Blodlus 59, 91, 112, 133
Blommebladlus 59, 91
Blommehvepsen 60
Blommevikleren 112, 134
Bløde skaller, valnød 147
Blåhovedet 60
Boraksforgiftning, byg 16
Borakstabletter 153
Bormangel, bederoe 100, 120, 122, 144
Bormangel, kålroe 144
Bormangel, selleri 147
Borytris allii 147
Botrytis cinerea, bederoe 4
Botrytis cinerea, jordbær 76
Botrytis paeoniae 68
Botrytis tulipae 19
Brassica virus 1 ..... 101, 122, 145
Brevicoryne brassicae ... 84, 106, 131
Byggets stribesyge 39

Side

Bægersvamp, se kløverens knold-bægersvamp

Capsidae, bederoe 49, 82, 105
Capsidae, kartoffel 90
Carpocapsa pomonella ... 91, 112, 134, 151
Cassida nebulosa 51, 83, 105
Cassida spp. 24
Centerråd 6
Cephus pygmaeus 104
Cercosporella herpotrichoides 71, 100
Ceutorrhynchus assimilis 26, 56
Ceutorrhynchus contractus 26
Cheimatobia brumata 9, 29
Chokoladeplet 45
Chortophila brassicae 57, 88, 110, 132
Chortophila floralis 58, 89, 111, 132, 150
Chortophila trichodactyla 81
Cneorrhinus plagiatus 34, 51
Cnephasia spp. 24, 65
Coloradobillen 9, 28, 58, 90, 111
Contarinia nasturtii 56, 86, 109, 132, 149
Contarinia pisi 81
Contarinia pyrivora 30, 60
Contarinia tritici 79, 104
Corticium solani 43, 123
Corvus cornix 53
Crepidodera ferruginea 21
Cronartium ribicola 103
Cryptomyzus ribis 59

Dahlia virus 1 ..... 103, 148
Dasyneura brassicae 57, 87
Depressaria sp. 58
Diloba coeruleocephala 60
Diplocarpon rosae 77, 103, 126, 148
Diplodina lycopersici 76
Ditylenchus dipsaci, bælgplanter 8, 22, 49, 81, 104, 128, 149
Doralis pomi 59, 90, 112

Side

Epichlöe typhina 40
Eriocampoides limacina 151
Eriosoma lanigerum 59, 91, 112, 133
Erwinia atroseptica 43, 74, 101
Erysiphe cichoracearum . 45, 76, 103
Erysiphe graminis 70
Erysiphe spp. 103
Eurydema oleracea 53, 84, 106

Ferskenbladlus 83
Fodsyge 100
Forficula auricularia 53
Fosformangel, byg 15
Fritfluelarver 8, 22, 48, 70, 79
Frostmålerlarver 9, 29
Frostskade, bederoe ... 4, 16, 40, 120
Frostskade, bælgplanter 3, 16
Frostskade, kartoffel 5, 17, 41, 72, 123
Frostskade, korn 14
Frostskade, kålroe 17
Frugtsætning, kirsebær 75
Frugttræbladhvepsen 151
Frugttræspindemiden 9, 30, 61, 91, 113, 134, 151
Frøgræsuglens larve 7
Fusarium nivale 2
Fusicladium dendriticum 18, 43, 75, 102, 125, 147
Fusicladium pirinum 18, 44, 75, 102, 125, 147

Gastropoda 138
Georgine-mosaik 103, 148
Glasråd, kartoffel 5
Glasæbler 147
Glimmerbøsser 25, 53
Gloeosporium, æble 6, 147
Gloeosporium ribis 102
Goldfodsyge 70
Grenskurv 147
Grå monilia 44
Gråskimmel, bederoe 4
Gråskimmel, jordbær 76

Side
Gråskimmel, løg 147
Gråskimmel, pæon 68
Gråskimmel, tulipan 19
Græssernes meldug 70
Gule blade, bederoe 100, 122
Gule bladspidser, løg 77
Gulerodsbladloppen 61, 92, 113
Gulerodsfluen . 62, 92, 114, 135, 151
Gul monilia 102, 125
Gulrust 2, 40, 71
Gulspidssyge 16, 39, 100
Gødningsmangel, kløver 120
Gødningsstriber, kartoffel 101
Gåsebillen 64, 94

Hadena basilinea 128
Halmhvepsen 104
Haveuglen 130
Havrelus 47, 79
Havremiden 80
Havreål 21, 46, 78
Helminthosporium gramineum . 39
Heterodera major 21, 46, 78
Heterodera marioni, gulerod 61
Heterodera rostochiensis ... 89, 111
Heterodera schachtii 63, 81, 104, 129
Hindbærsnudebillen 62
Hjerte- og tørforrådnelse ... 100, 120, 144
Holdbarhed, løg 6
Holdbarhed, æble 6
Hoplocampa brevis 60
Hoplocampa fulvicornis 60
Hoplocampa testudinea 59, 151
Hvededræbersvamp 70
Hvedemyg 79, 104
Hyalopterus pruni 59, 91
Hydroecia micacea 66, 95
Hylemyia antiqua 30, 62, 93, 114, 135
Hyponomeuta spp. 63

Indvendige rustpletter, kartoffel 145
Ingrid Marie, revner omkring blomsten 76, 103

Side
Jordbærbladhvepsen 62
Jordbærvikleren 62
Jordbærål 30, 139
Jordlopper 21, 26, 54, 107
Julifald, æble 75

Kaliummangel, byg 14, 70
Kaliummangel, bælgplanter 40
Kaliummangel, kartoffel 72, 101
Kartoffel-bladpletsyge 74
Kartoffelboreren 66, 95
Kartoffelbrok 146
Kartoffel-rodfiltsvamp 43, 123
Kartoffelskimmel ... 41, 43, 74, 101, 123, 146
Kartoffelskimmel, tomat ... 103, 126, 147
Kartoffelskurv 124, 146
Kartoffelål 89, 111
Kartoflens glasråd 5
Kemikalieskade, kartoffel 42
Kirsebærbladlus 59, 91
Kløverens knoldbægersvamp . 3, 120, 143
Kløverskimmel 71
Kløversnudebiller 129
Knoporme 67, 95, 115, 137, 152
Knopviklerlarver 29, 134, 151
Knækkefodsyge 71, 100
Kobbermangel, korn 16, 39, 100
Kornbladbillen 48
Kornlus 79
Krager 53
Kransskimmel 40, 72, 120, 143
Krusesygegalmyggen 56, 86, 109, 132, 149
Krøllemosaik 74
Kuldeskade, korn 2, 14
Kvælstofmangel, bederoe 122
Kålbladhvepsen 84, 107, 131
Kålbrok 41, 72, 101, 122, 145
Kålfluer ... 57, 58, 88, 110, 111, 132, 150
Kållus 84, 106, 131
Kålmøl 56, 85, 107, 131

Side

Kålorme 85, 109, 131
Kålroe-mosaiksyge 101, 122, 145
Kålsommerfugle 85, 109, 131
Kålthrips 31, 64
Kåltægen 53, 84, 106
Kåluglen 130

Laspeyresia funebrana 112, 134
Lema melanopa 48
Leptinotarsa decemlineata 9, 28, 58, 90, 111
Leuchotricha podosphaera 103
Lindanskade, kartoffel 42
Lucernens skivesvamp 144
Lucernens vækst 16
Lupinfluen 81
Lyspletsyge, bederoe 16, 40, 122
Lyspletsyge, kartoffel 73
Lyspletsyge, korn 2, 16, 38
Løgfluen 30, 62, 93, 114, 135
Løgskimmel 45, 77

Macrosiphum pisi 81
Magnesiummangel, bederoe 122
Mamestra brassicae 130
Mamestra oleracea 130
Mamestra pisi 130
Mamestra spp., bederoe 149
Mamestra trifolii 130
Manganmangel, bederoe 16, 40, 122
Manganmangel, kartoffel 73
Manganmangel, korn 2, 16, 38
Mariehøne, 24-plettede ... 24, 51, 83
Marmorering 144
Marssonina juglandis 147
Meldug, agurk 45, 76, 103
Meldug, prydplanter 103
Meldug, rose 45, 77, 127
Meldug, græssernes 70
Meligethes aeneus 25, 53
Meloidogyne sp., gulerod 61
Melolontha melolontha og *M. hippocastani* ... 32, 64, 94, 115, 136, 152
Metatetranychus ulmi (= *Paratetranychus pilosus*) ... 9, 30, 61, 91, 113, 134, 151
Monilia fructigena 102, 125
Monilia laxa 44
Monilia laxa f. mali 44
Mosaiksyge, kartoffel 73
Mosaiksyge, stedmoder 20
Mycosphaerella citrullina (se også *Ascochyta citrullina*) ... 76, 116
Myzus cerasi 59, 91
Myzus persicae 83

Nattefrost, kartoffel 72
Nedbrydning, æble 6
Nedvisning, agurk 103
Nematoder, pæon 68
Noctuidae, bederoe 130
Nøgen bygbrand 40

Oldenborrer 32, 64, 94, 115, 136, 152
Ophiobolus graminis 70
Oscinis frit 8, 22, 48, 79
Otiorrhynchus singularis 29
Overmodning, æble 6
Overvintring, bederoefrø 4
Overvintring, græsfrø 2
Overvintring, korn 2
Overvintring, korsbl. frømarker . 5
Overvintring, rose 19
Overvintring i kule, bederoe 4
Overvintring i kule, kartoffel ... 5
Overvintring i kule, kålroe 5

Paratetranychus pilosus, se *Metatetranychus ulmi.*
Pegomyia hyoscyami ... 25, 51, 83, 106, 130, 149
Peronospora destructor 45, 77
Peronospora schachtii . 5, 17, 41, 72
Peronospora trifoliorum 71
Phoma betae 17, 41
Phyllopertha horticola 64, 94
Phyllotreta spp. 26, 54, 107
Phytophthora infestans 43, 74, 101, 123, 146

Side

Phytophthora infestans, tomat 103, 126, 147
Pieris brassicae og *P. rapae* .. 85, 109, 131
Plasmodiophora brassicae ... 41, 72, 101, 122, 145
Plutella maculipennis ... 56, 85, 107, 131
Podosphaera leucotricha 18
Priksyge 6, 147
Pseudopeziza medicaginis 144
Psila rosa 62, 92, 114, 135, 151
Psylla mali 9, 29
Psylliodes chrysocephalus ... 9, 26
Pteronus ribesii 30, 60
Puccinia caricina 45
Puccinia glumarum 2, 40, 71
Puccinia graminis 40
Pythium spp. 17, 41
Pærebladlus, den røde 91
Pæregalmyggen 30, 60
Pærehvepsen 60
Pæreskurv . 18, 44, 75, 102, 125, 147

Rapsjordloppens larve 9, 26
Revner omkring blomsten, æble 76, 103
Rhizotrogus solstitialis 136
Rhopalosiphon padi 47, 79
Rhopalosiphum grossulariae 59
Rodbrand, bederoe 17, 41
Rodbrand, lupin 72
Rodål, gulerod 61
Roegnaveren 34, 51
Roeål 63, 81, 104, 129
Rosenboreren 63
Rosen-meldug 45, 77, 127
Rosen-stråleplet ... 77, 103, 126, 148
Runkelroebillen 24
Rust, kartoffel 145
Rynkesyge 74
Rødfarvning, kålroe 122, 144
Rødt spind, se frugttræspindemiden.
Rønnebærmøl 113, 134

Side

Sandflugt, kålroe 17
St. hans-oldenborren 136
Sappaphis mali 59, 90, 112
Sappaphis pyri 91
Sclerotinia trifoliorum ... 3, 120, 143
Selleri-bladpletsyge 126
Semiaphis dauci 135
Septoria apii 126
Simpel mosaik 74
Sitodiplosis mosellana 79, 104
Sitona lineata 23
Sitona spp. 129
Skedesvamp 40
Skivesvamp 102
Skjoldbiller 24, 51, 83, 105
Skold, æble 6
Skulpegalmyggen 57, 87
Skulpesnudebillen 26, 56
Skærmplantemøl 58
Sminthurus sp. 23, 64
Smælderlarver ... 7, 32, 64, 94, 115, 137, 152
Snareorme 63
Snegle 138
Sneglebælgens stængelsvamp ... 120
Sneskimmel 2
Snudebiller, kålroe 26
Snudebiller, æble 29
Solanum virus 14 ..... 43, 73
Solbær-filtrust 103
Sortbensyge 43, 74, 101
Sortrust 40
Sphaerotheca mors uvae 44
Sphaerotheca pannosa ... 45, 77 127
Spindemider, agurk 114
Spindemider, solbær 61
Spiring, kartoffel 17, 41
Spiringsfusariose 143
Springhaler 23, 64
Stankelbenlarver 7, 34, 67
Stedmoder-mosaik 20
Stikkelsbærdræber 44
Stikkelsbærhvepsen 30, 60
Stikkelsbærmåleren 30
Stikkelsbær-skålrust 45

Side

Stjernerevner, æble 153
Stængelål, bælgplanter ... 8, 22, 49, 81, 104, 128, 149
Subcoccinella 24-punctata ... 24, 51, 83
Synchytrium endobioticum 146
Syrehvepsen 133
Sølvblad 46

Tarsonemus spirifex 80
Tetranychus sp. 114
Thrips angusticeps 31, 64
Tipula paludosa 7, 34, 67
Tobaksnekrose-virus, tulipan 20
Tomatkræft 76
Tomat-viroser 76
Tortricidae 29, 134, 151
Trioza apicalis 61, 92, 113
Tulipan-gråskimmel 19
Tusindben 28
Tørkeskade, bederoe 100, 122
Tørkeskade, kartoffel 123

Ubefrugtede jordbær 77
Uglelarver, bederoe 130, 149
Ustilago nuda 40

Valnød-bladpletsyge 147
Vandskade, bælgplanter 3
Varmeskade, bederoe 5
Varmeskade, kartoffel 5
Verticillium albo-atrum 40, 72, 120, 143

Side

Viklerlarver 24, 65
Vinterskade, prydplanter 7, 18
Viroser, hyacinth og narcis 20
Viroser, tomat 45, 76
Virus-gulsot 16, 41, 72, 100, 121, 144
Vækstrevner, kartoffel 101
Væltesyge 40
Vådforrådnelse, kartoffel ... 124, 146

Æblebladloppen 9, 29
Æblebladlus, den grønne 59, 90, 112
Æblebladlus, den røde . 59, 90, 112
Æblehvepsen 59, 151
Æblemeldug 18, 103
Æbleskurv . 18, 43, 75, 102, 125, 147
Æblevikler 91, 112, 134, 151
Ærtegalmyg 81
Ærtelus 81
Ærteuglen 130

Øjepletsvamp 71, 100
Ørentviste 53

Ådselbille 23, 50

Illustrationer:

Skade på læggekartofler efter rygning med lindan under forspiringen 42

Stykke af æblestamme, hvor der 2½ år tidligere er foretaget injektion med borakstabletter ... 153

CHRISTTREUS BOGTRYKKERI . KØBENHAVN